

Lietvārdu darināšana

1. uzdevums.

1.1. Izvēlies 10 profesiju nosaukumus un grupē tos, izmantojot zināšanas par vārdu darināšanu!

Vārdi, kuriem ir tikai sakne un galotne	1.
Vārdi, kuriem ir sakne, galotne, piedēklis un/vai piedēklis	2.
Neprotam noteikt!	3.

1.2. Pasvītro visos vārdos vārda sastāvu!

1.3. Pārrunā ar skolotāju tos vārdus, kurus ierakstījāt trešajā lodziņā!

2. uzdevums. *Strādā pāri!* Lasiet un ievietojiet teikumos vārdus no lodziņa!

Katram lietvārdam ir vārda galvenā daļa, ko sauc par _____.

Pirms saknes vārdam mēdz pievienot _____, arī tā rodas jauni _____.

Katra lietvārda beigās ir _____, kas mainās, ja to _____.

Starp sakni un galotni lieto _____, arī tā darina jaunus vārdus.

Izskaņa veidojas, ja vārdā ir gan _____, gan _____.

Vārdi, kuriem ir vienāda sakne, ir _____ vārdi.

loka
pēdējais
piedēklis
sakni
vārdi
galotne
piedēklis
piedēkli
galotne
radniecīgi

3. uzdevums. *Turpini strādāt pāri!*

3.1. Izpētiet biežāk lietotās lietvārdu izskaņas, kuras lieto personu profesiju vai amatu nosaukšanai!

3.2. Pierakstiet iekavās klāt katrai izskaņai vienu lietvārdu sieviešu vai vīriešu dzimtē!

3.3. Pasvītrojiet vārdu sastāvu!

3.4. Meklējiet interneta adresē <http://www.profesijupasaule.lv/pw-search> piemērus izskaņām, kurām nevarat izdomāt atbilstošus vārdus!

-tājs, -tāja (*vadītājs/vadītāja*)
 -ājs, -āja
 -ējs, -ēja
 -ene, -ēns, -iene
 -ēknis, -ēkne
 -ietis, -iete
 -iķis, -iķe
 -(i)nieks, -(i)niece
 -onis, -one, -oņa
 -ulis, -ule

4. uzdevums. *Turpini strādāt pāri!* Lasiet vārdus un grupējiet radniecīgus vārdus!

Projekts, maiznieks, instruktors, vadmotīvs, programmētājs, maizniece, instruktāža, maiznīca, vads, programma, vadīšana, maizīte, rupjmaize, sālsmaize, vadītāja, programmēšana, instrukcija, instalēšana.

Maiz-	Progr-	Instr-	Vad-

5. uzdevums. *Turpini strādāt pāri!* Dariniet nākotnes profesiju nosaukumus, izmantojot 2. uzdevumā dotās lietvārdu izskaņas un jums zināmos priedēkļus! Skaidro jaundarināto vārdu nozīmi! Esi radošs!

Piemērs: *putotājs* – cilvēks, kurš putu ballītēm veido putas.

6. uzdevums. Izstāsti, kā tu soli pa solim iemācījies darināt jaunus vārdus!

Lai darinātu jaunu vārdu, es vispirms _____

Pēc tam es _____

Tad es _____
